Ziņa 201

Komisijas ziņojums - TRIS/(2024) 2187

Direktīva (ES) 2015/1535

Notifikācija: 2024/0351/LV

Dalībvalsts, kas paziņojusi par projektu (Latvia), atbildes nosūtīšana papildus informācijas pieprasījums (INFOSUP) par European Commission.

MSG: 20242187.LV

1. MSG 201 IND 2024 0351 LV LV 02-10-2024 16-08-2024 LV ANSWER 02-10-2024

2. Latvia

3A. Ekonomikas ministrija

3B. Veselības ministrija

4. 2024/0351/LV - C51A - Dzērieni

5.

6. Atbildīgā iestāde (Veselības ministrija) sniedz šādas atbildes uz Eiropas Komisijas jautājumiem:

1. Latvijas iestādēm tiek lūgts precizēt, vai paziņotā projekta noteikumus ir paredzēts piemērot informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem Direktīvas 2000/31/EK nozīmē. Ja atbilde ir apstiprinoša, Komisijas dienesti vēlētos saņemt papildu informāciju par to,
a) vai paziņotais projekts attiektos uz informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem, kuri veic uzņēmējdarbību citu dalībvalstu, kas nav Latvija, teritorijā.

Jā, paziņotais projekts attiektos uz informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem, kuri sniedz alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības pakalpojumu, izmantojot distances līgumu mobilajā lietotnē vai tīmekļa vietnē Latvijas iedzīvotājiem, proti, alkoholisko dzērienu, kas iegādāti izmantojot distances līgumu mobilajā lietotnē vai tīmekļa vietnē, piegādi Latvijas teritorijā.

b) kādi būtu pienākumi, kas būtu piemērojami šiem pakalpojumu sniedzējiem un kas izriet no paziņotā projekta;

Šādu pakalpojuma sniedzējiem jau šobrīd ir jāievēro Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.1 pantā iekļautās prasības. Papildus spēkā esošam, stājoties spēkā jaunām prasībām, pakalpojuma sniedzējiem būs jānodrošina alkoholisko dzērienu piegādes laika limita ievērošanu, proti, alkoholiskā dzēriena, kas pasūtīts ar distances līgumu (mobilajā lietotnē vai tīmekļa vietnē), piegādi gala patērētājam Latvijā drīkstēs veikt ne agrāk kā 6 stundas kopš pasūtījuma izdarīšanas brīža, ievērojot Latvijā noteiktos alkoholisko dzērienu realizēšanas laika nosacījumus. Šobrīd alkoholiskos dzērienus aizliegts piegādāt no 22.00 līdz 8.00, savukārt, jaunām prasībām stājoties spēkā, alkoholiskos dzērienus būs aizliegts piegādāt gala patērētājam no pirmdienas līdz sestdienai līdz pulksten 10.00 un pēc pulksten 20.00, svētdienās līdz pulksten 10.00 un pēc pulksten 18.00).

c) vai Latvijas iestādes ir identificējušas šos pakalpojumu sniedzējus vai kāds būtu to identificēšanas pamats;

Kopš 2020.gada Latvijā alkoholisko dzērienu tirdzniecība ar distances līguma starpniecību tika atļauta un pakalpojuma

sniedzējs, kas reģistrēts kādā no Eiropas Ekonomikas zonas valstīm un atbilst attiecīgās valsts koordinētās sfēras normatīvo aktu prasībām, ir tiesīgs brīvi sniegt informācijas sabiedrības pakalpojumus koordinētajā sfērā Latvijā. Līdz ar to jau no 2020.gada Alkoholisko dzērienu aprites likumā 6.1 pantā tika noteikts, ka, lai īstenotu alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību ar distances līgumu tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē Latvijas teritorijā vai alkohola uzglabāšanu noliktavās, uzņēmējiem ir jāsaņem speciāla atļauja (licence), ko izsniedz Valsts ieņēmumu dienests, tādējādi identificējot pakalpojumu sniedzējus. Minētā prasība attiecas arī uz citu valstu uzņēmējiem, kas vēlas Latvijas teritorijā pārdot alkoholiskos dzērienus ar distances līguma palīdzību mobilajā lietotnē vai tīmekļa vietnē, attiecīgi arī tiem ir jāsaņem speciālā atļauja (licence).
Attiecībā uz citu dalībvalstu informācijas pakalpojumu sniedzējiem (proti, piegādātājiem, kas nodrošina kurjera vai kurjerpasta funkciju), sniedzot pasta pakalpojumu, jābūt reģistrētiem Pasta komersantu reģistrā. Ja Latvijas teritorijā uzņēmums nodarbojas ar pārtikas apriti, t.sk. alkoholisko dzērienu uzglabāšanu vai transportēšanu, uzņēmumam jeb šim pakalpojuma sniedzējam ir pienākums reģistrēties Pārtikas un veterinārajā dienestā kā pārtikas aprites uzņēmumam. Tādējādi piegādātāju pakalpojumu sniedzēji atrodas Latvijas jurisdikcijas pakļautībā un ir identificējami.
Vienlaikus kopš 2023.gada Latvijas Valsts policija īsteno kontrolpirkumus pirkumiem, kas tiek veikti tiešsaistē vai izmantojot citus distances saziņas līdzekļus, tādējādi kontrolējot alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības un piegādes nosacījumus. Alkoholisko dzērienu aprites likuma tvērumā sods par neatļautu alkoholisko dzērienu piegādi tiek attiecināts gan uz juridisku personu, gan juridiskās personas darbinieku — kurjeru vai citu piegādātāju.

d) kā Latvijas iestādes plāno izpildīt Direktīvas 2000/31/EK 3. panta 4. punktā noteiktās prasības, jo īpaši ņemot vērā EST spriedumu lietā C-376/22.

Pasākumi, kas paredz alkoholisko dzērienu piegādes laika ierobežojumus un kuru mērķis ir pasargāt sabiedrības veselību, ir attiecināmi tikai uz noteiktiem informācijas sabiedrības pakalpojumiem, kas īsteno alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību tīmekļa vietnē vai mobilajā lietotnē.
Alkoholisko dzērienu piegādes laika ierobežojumi un attiecīgi arī informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzēju ierobežošana ir nepieciešama, lai mazinātu impulsīvās alkohola iegādes un ātras alkohola piegādes gala patērētājam ietekmi uz alkohola patēriņu un radītājām sekām, tādējādi nodrošinātu sabiedrības veselības aizsardzību. Saskaņā ar PVO rekomendācijām alkoholisko dzērienu fiziskās pieejamības ierobežošana, t.sk. tirdzniecības un piegādes laika ierobežojumi ir izmaksu efektīvi pasākumi, kas mazina alkohola patēriņu, t.sk. riskanto alkohola lietošanu, un ar to saistītos riskus sabiedrībā.
Kā iepriekš ziņots Paziņojumā par tehnisko noteikumu projektu, Latvijā alkoholisko dzērienu patēriņš patēriņa līmenis ir augstākais gan Eiropas Savienības, gan Ekonomikas sadarbības un attīstības organizācijas valstu vidū. Arī riskanta alkohola patēriņš Latvijas iedzīvotāju darbspējas vecumā vidū ir salīdzinoši augsts (40%) un pārsniedz Pasaules Veselības organizācijas (turpmāk – PVO) Eiropas reģiona valstu vidējo rādītāju (30,4%). Vienlaikus alkohola lietošana Latvijā rada ievērojamas monetāras izmaksas, kas 2023.gadā Latvijā veiktajā pētījumā novērtētas 1,3–1,8% no IKP , kas ir aptuveni divas reizes vairāk nekā ienākumi no alkohola akcīzes nodokļa.
Attiecībā uz Direktīvas 2000/31/EK 3. panta 4. punkta prasībām, kas paredz dalībvalstu, kuras varētu skart šīs prasības un kuru pakalpojumu sniedzēji alkoholisko dzērienu piegādi pierobežās varētu veikt ātrāk par 6 stundām, informēšanu, norādām, ka, apstiprinot likumprojektu Latvijas Saeimā, Latvijas atbildīgās iestādes informēs par jauniem tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē iegādāto alkoholisko dzērienu piegādes nosacījumiem dalībvalstu atbildīgās iestādes.

2. Komisijas dienesti vēlētos saņemt vairāk informācijas par to, vai paziņotā projekta noteikumus, jo īpaši, bet ne tikai 3., 5. un 7. punktu, ir paredzēts piemērot arī Regulas (ES) 2022/2065 3. panta g) punktā definēto starpniecības pakalpojumu sniedzējiem. Apstiprinošas atbildes gadījumā Komisijas dienesti atzinīgi vērtētu šādus precizējumus:
a) paredzētā mijiedarbība starp paziņoto projektu un Regulu (ES) 2022/2065, ņemot vērā tās maksimālo saskaņošanas ietekmi;
b) konkrētie pienākumi attiecībā uz starpniecības pakalpojumiem, kā definēts Regulā (ES) 2022/2065, kas izriet no paziņotā projekta.

Iesaistīto uzņēmumu pienākumi, kas izriet no paziņotā projekta ir attiecināmi uz tādiem starpniecības pakalpojumiem, kas nodrošina tālākpārsūtīšanas pakalpojumu, proti, alkoholisko dzērienu piegādi fiziskām personām. Tālākpārsūtīšanas pakalpojuma sniedzējam būtu jānodrošina alkoholisko dzērienu piegādes laika limita ievērošanu, proti, alkoholiskā

dzēriena, kas pasūtīts mobilajā lietotnē vai tīmekļa vietnē, drīkst piegādāt gala patērētājam ne agrāk kā sešas stundas kopš pasūtījuma izdarīšanas brīža, ievērojot Latvijā noteiktos alkoholisko dzērienu realizēšanas laika nosacījumus. Šobrīd alkoholiskos dzērienus aizliegts piegādāt no 22.00 līdz 8.00, savukārt, likumprojektam stājoties spēkā, alkoholiskos dzērienus būtu aizliegts piegādāt no pirmdienas līdz sestdienai līdz pulksten 10.00 un pēc pulksten 20.00, svētdienās līdz pulksten 10.00 un pēc pulksten 18.00).

3. Latvijas iestādēm tiek lūgts precizēt, vai izmaiņas 5. iedaļā, ar ko papildina paziņotā projekta 11. pantu un aizliedz alkoholisko dzērienu cenu un atlaižu reklāmu “tīmekļa vietnēs un tiešsaistes platformās”, attiecas uz video koplietošanas platformas pakalpojumu sniedzējiem Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 2010/13/ES 1. panta 1. punkta da) apakšpunkta nozīmē.

Reklāmas ierobežojumi aizliegt reklamēt alkoholisko dzērienu cenu un atlaižu reklāmu Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 2010/13/ES 1. panta 1. punkta d) apakšpunkta nozīmē neietilpst Alkoholisko dzērienu aprites likuma tvērumā, t.sk. paziņotajā tehniskajā noteikumu projektā.

4. Apstiprinošas atbildes gadījumā Latvijas iestādēm tiek lūgts precizēt, vai aizliegums attiecas uz video koplietošanas platformas pakalpojumu sniedzējiem neatkarīgi no tā, vai attiecīgo audiovizuālo komerciālo paziņojumu tirgo, pārdod vai organizē video koplietošanas platforma.

Nav attiecināms.

****

Eiropas Komisijas
Direktīvas (ES) 2015/1535 kontaktpunkts
e-pasts: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu